

STORTINGET

Representantforslag 65 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk, Audun Lysbakken og Nisrin El Morabit

Dokument 8:65 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk, Audun Lysbakken og Nisrin El Morabit om å sikre et ryddig arbeidsliv

Til Stortinget

Bakgrunn

En voksende grad av innleie av arbeidskraft skaper et utrygt arbeidsliv. Det fører med seg en større risiko for sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og ulykker. Et ryddig arbeidsliv er nødvendig for å hindre utnyttning av arbeidere, begrense svart arbeid og sikre partene i arbeidslivet innsyn i lønns- og arbeidsforhold. Den høye produktiviteten i Norge er i stor grad bygget på et arbeidsliv med faste ansettelser og godt samarbeid mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte. Organisasjonsgraden synker med en voksende bemanningsbransje fordi arbeidstakerne har et uforutsigbart ansettelsesforhold.

For at samarbeidet på en arbeidsplass skal fungere, er en avhengig av at arbeidsgiver har en tillitsvalgt han kan drøfte og forhandle med. Når organisasjonsgraden synker, faller også grunnlaget for en tillitsvalgt etter hvert bort, og arbeidsgiver må føre dialoger med hver eneste ansatt. Dette gir utrygge ansatte. Når arbeidstakeren er ansatt i et bemanningselskap som har arbeidsgiveransvaret, mens arbeidsledelsen gjøres i bedriften vedkommende er leid ut til, oppstår også en utrygghet i ansvarsforholdet.

Siden starten på 2000-tallet har det vært en vekst i bemanningsbransjen. Det har medført mer useriøsitet og sosial dumping, og det skaper utfordringer med re-

krutteringen og stabiliteten for fagutdannelser som tømrerfaget, malerfaget og elektrikerfaget.

En ny rapport fra Arbeidstilsynet og Statens arbeidsmiljøinstitutt (Stami) (Dagsavisen 7. november 2017) viser at det er en langt høyere andel arbeidsinnvandrere som omkommer på norske byggeplasser. Felles for de som dør på norske bygge- og anleggsplasser, er at de er unge, har kort tid hos arbeidsgiver, ikke behersker norsk og er innleid gjennom bemanningsforetak. Dette er en bransje som er usikker, og som fører til at de ansatte jobber i isolerte klynger på arbeidsplassen. Skal man sikre at arbeidsinnvandrere blir bedre integrert, får språkopplæring og videreutdanning, må de fleste som kommer til Norge for å jobbe, bli fast ansatte, i stedet for å gå i utrygge kontrakter i bemanningsbyråer.

Man vet at personer som ikke har fast jobb, i mindre grad tør å si i fra om kritikkverdige forhold som brudd på HMS-rutiner, uønskede hendelser og brudd på arbeidsmiljøloven. Når tillitsvalgte også forsvinner, øker slike hendelser.

Bemanningsbransjen bidrar i liten grad til fag- og yrkesopplæring gjennom lærlingordningen. En voksende bemanningsbransje svekker utdanningsgraden i næringslivet og dermed et av konkurransefortrinnene til norsk industri i et globalt marked.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre forbud mot generell utleie av arbeidskraft fra

bemanningselskaper, slik at kun reelt vikarbehov eller utleie mellom produksjonsbedrifter tillates.

2. Stortinget ber regjeringen, innen 31. januar 2018, fremme forslag om å gjeninnføre faste stillinger som hovedregel i arbeidsmiljøloven, gjennom å

fjerne den generelle adgangen til midlertidige ansettelser.

3. Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige regelendringer og legge fram forslag om nødvendige bevilgninger for å styrke arbeidsformidling som offentlig oppgave.

15. november 2017

Solfrid Lerbrekk

Audun Lysbakken

Nisrin El Morabit